

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

รายวิชา ๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
คณะ	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย (Thai Culture)
๒.จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก)
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผศ.ประกอบ มีโคตรทอง / พระมหาสุทธิดิล จิตตปณฺโญ (ภายนอก) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาสุทธิดิล จิตตปณฺโญ (ภายนอก) อาจารย์ผู้สอน พระมหาสุทธิดิล จิตตปณฺโญ (ภายนอก) : ป.ธ. ๓, พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ), : M.Pol.Sc. (Master of Political Science)
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ๒๕๖๕ ชั้นปีที่ ๓
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘.สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาให้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย และเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ หรือ ส่วนงาน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามชี้ให้เห็นคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาวิชา เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาและบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมกับความรู้ในรายวิชา โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้

- (๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความเสียสละและซื่อสัตย์สุจริต
- (๒) ความมีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม
- (๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับ

ความสำคัญ

- (๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- (๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

๑.๒ วิธีการสอน

- บรรยายบทเรียนพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
- มอบหมายงานให้นิสิตไปศึกษาเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย พระพุทธศาสนา กับ วัฒนธรรม การอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา แล้วนำมาเสนอในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนิสิตด้วยกัน และอาจารย์ผู้สอน
- ให้นิสิตศึกษาผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งชี้ให้เห็นประเด็นทางจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรม
- เน้นนิสิตเป็นศูนย์กลางการเรียน โดยให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในบทเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียน
- กระตุ้น ชักจูงให้นิสิตเข้าเรียนสม่ำเสมอ มีระเบียบวินัย และมีความกล้าหาญในการแสดงออก และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินผลพฤติกรรมการเข้าเรียน การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน และส่งงานมอบหมายให้ตรงเวลา
- ประเมินผลก่อนเข้าสู่บทเรียนเพื่อทราบพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- ประเมินผลระหว่างภาคเรียน เพื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์การเรียน
- ประเมินผลด้วยการใช้แบบฝึกหัดในบทเรียน
- ประเมินวัตถุประสงค์การเรียนโดยใช้ใบงาน (Work Sheet)
- ประเมินผลปลายภาคเรียน เพื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนในภาพรวม

<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรมไทย ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม - มีความรู้ความเข้าใจพระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย - มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา - มีเจตคติในการเรียนรู้เกี่ยวกับผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ใช้สื่อประกอบ และเทคโนโลยีประกอบ มอบหมายงาน ใบงานทดสอบ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ใช้แบบฝึกหัดเกี่ยวกับบทเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้ซักถามภายในชั้นเรียน และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center)</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ทดสอบก่อนเข้าสู่บทเรียน ๒. ทดสอบวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยใช้ใบงาน ๓. ทดสอบบทเรียนโดยใช้แบบฝึกหัด ๔. ทดสอบระหว่างภาค และสอบปลายภาค ๒. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน ๓. การแก้ไขข้อบกพร่องส่วนตัว (Personal Problems Solving)
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดและการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการมาใช้ในการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่คาดคิดมาก่อน สามารถสืบค้น ค้นหา ข้อเท็จจริง สรุป ทำความเข้าใจได้ รวมถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา และสรุปประเด็นปัญหา พร้อมทั้งสามารถบูรณาการความรู้ในรายวิชาเข้าหลักพุทธธรรมได้</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาวิชา - บรรยายเชิงวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์และบูรณาการของเนื้อหาวิชา - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>ทดสอบระหว่างภาคและปลายภาค โดยเน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้และการบูรณาการเนื้อหาวิชา การใช้ซักถาม ทดสอบด้วยใบงานและแบบฝึกหัด</p>

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัย ความรับผิดชอบในการทำงานเป็นทีม และความตรงต่อเวลา

๔.๒ วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนรู้
- จัดกลุ่มการเรียนรู้
- ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม

๔.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเองด้วยแบบที่กำหนด
- ประเมินผลพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- ประเมินผลจากรายงานการศึกษาด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากรายงาน ใบงาน แบบฝึกหัด และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	๑. ทดสอบก่อนเข้าบทเรียน ๒. แนะนำแผนการสอน ๒.๑ คำอธิบายรายวิชา ๒.๒ วัตถุประสงค์รายวิชา ๒.๓ กิจกรรมการเรียนการสอน ๒.๔ วิธีการประเมินผล ๒.๕ งานมอบหมาย ๒.๖ จิตพิสัย	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่างประกอบ Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๒	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรม	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๓	เนื้อหาของวัฒนธรรม	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๔	พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๕-๖	การแพร่กระจายและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไทย	๔	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๗	วัฒนธรรมท้องถิ่น	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๘	สอบระหว่างภาค	๒		
๙	ทุนทางวัฒนธรรม	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๐	พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๑	การอนุรักษ์	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๒	การเผยแพร่และสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๓	วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑๔	ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อ วัฒนธรรมไทย	๒	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทนต์ จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๕	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๕	๒๐% ๕๐%
๒	วิเคราะห์ ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน การอ่านและสรุปความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก พระครูกล้วยานสิทธิวัฒน์ (สมาน). วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙. สวัสดี พินิจจันทร์. วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘. สุชีพ ปุญญานุภาพ. พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ จ่านงค์ ทองประเสริฐ. วัฒนธรรมไทยในภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, ๒๕๔๗. พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). วัฒนธรรมไทย สู่ยุคเป็นผู้นำและเป็นผู้ให้. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๗.</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ณรงค์ เส็งประกอบ. พื้นวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรีนติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๙.</p>

ทินพันธุ์ นาคะตะ. พระพุทธศาสนากับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สหายบล็อกและการพิมพ์, ๒๕๔๓.
บันเทิง พาพิจิตร. ประเพณีวัฒนธรรมไทยและคติความเชื่อ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๙.
ปราณี วงษ์เทศ และสุจิตต์ วงษ์เทศ. ประเพณี ๑๒ เดือน: ในประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรม เพื่อความ

อยู่รอดของคน. กรุงเทพมหานคร: มติชน, ๒๕๔๘.

พระราชวรมุณี. ปรัชญาการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๐.
วรรณภา พูนพานิชย์ และมลฤดี ลีวีเฉลิมวงศ์. ชีวิตและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: เจริญรุ่งเรืองการ
พิมพ์, ๒๕๔๗.

สมชัย ใจดี. ประเพณีวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๕.

Ray Moun Williams. Keywords: A Vocabulary of Culture and Society. Britain: Croom Helm, 1979.

The Group of Great Teachers. Thailand's Important Traditions and Ceremonies. Bangkok:
Sermwit

Bannakarn, 1973.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้
ดังนี้

- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ใบงานประเมินประสิทธิผลวัตถุประสงค์รายวิชา
- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ขอเสนอแนะผ่านเว็บไซต์ ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- แบบสอบถามประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโดยนิสิต
- การสังเกตการสอนจากผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้

- แจ้งผลการประเมินการสอนโดยนิสิตให้ผู้สอนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน
- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามนิสิต การตรวจงานมอบหมายของนิสิต และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ ใบงาน รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนและระดมสมองพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น